

dingsstrijd? Wat of wie moet je geloven? Wat kan je doen? Verontwaardiging, dilemma's, zelfonderzoek. De groep speelt hier in *Shock* rechtstreeks op in aan de hand van een documentair filmfragment, het opvoeren van zelfmoordterroristen en een monoloog van een Israëlische vrouw wier dochter bij een aanslag om het leven is gekomen. Zij kiezen daarbij expliciet voor de Palestijnse en de progressief-Israëlische kant in het Midden-Oostenconflict. Heel direct allemaal, met een uitgebreide historische achtergrond. *Shock* is geen metafoor, maar een echte mimesis, en weekt naderhand heel wat discussies los.

Haarmann (2003) van Marius von Mayenburg is dan weer eerder 'metaforisch' theater. Fritz Haarmann zelf is een historische figuur: een seriemoordenaar die in 1924 ter dood veroordeeld werd. Het concrete geval van Haarmann kan je zien als een beeld voor het actuele België van Dutroux en het hele proces errond. Automatisch ga je als kijker vergelijkingen maken: Haarmann als Dutroux, de werking van het gerecht, de reacties van de politiek, van de burger, de massahysterie, de demonisering.

Haarmann is een consequente stap in de evolutie van de *Queeste*. Qua inhoud sluit het stuk aan bij hun zoektocht naar mens en maatschappij. Volgens von Mayenburg 'zijn de grote ideologieën allang afgeschreven. Mij gaat het om de vraag: wat is de mens? Ik weet niet wat mijn thema is. Ik weet wat me momenteel interesseert: het fenomeen dat mensen niet bij mekaar kunnen komen.' De inhoud, de caleidoscopische vertelling, de metaforen voor de chaotische werkelijkheid die in dit stuk worden gebruikt – het sluit allemaal nauw aan bij de interessesfeer van de *Queeste*.

Haarmann wordt aangekondigd als politiek theater. In interviews en voorbeschouwingen benadrukken de makers de maatschappelijke context, de rol van de justitie: 'Men slaat zich voor het hoofd en vraagt: Hoe is het mogelijk? En als het mogelijk is, in welke tijd? In welke staat leven wij?' Dit is een citaat van Theodor Lessing. Deze joodse cultuurfilosoof volgde het proces in 1924 en stelde het volgende: 'Als je de slang hebt gevangen kun je die meteen doden, maar je kunt ook gaan kijken naar het moeras dat haar gevoed heeft.' Lessing werd te kritisch bevonden, mocht de rechtszaal niet meer binnen. Een paar jaar later werd hij door de nazi's uit zijn ambt ontheven en nog wat later werd hij één van hun eerste slachtoffers. Lessing maakt veel indruk op de *Queeste* en ze gaan tijdens de re-

Foto boven: Shock Foto onder: Haarmann DE QUEESTE FOTO Kristien Wintmolders

